

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Mesečna priloga: „SLOVENSKI TEHNIK“.

Narodna značka.

za vse leto 24 K. pol leta 12 K. 3 mesece 6 K. — Na naročbe brez dopolnilne naročnine se uprava ne ozira. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo. Naročnino, oglašne in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18. (Narodni dom). Izdajatelj in odgovorni urednik STEFAN GODINA. Lastnik konsorcijski list „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcijski list „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18.

Poštno-branilnični račun št. 841.652. TELEFON števil. 1157.

Štajerskega.

(Dopis.)

Nemci se iz nas norčujejo, Ljubljanci nas zapeljujejo — tako se je izrazil neki štajerski razodoljub, ko sva se te dni razgovarjala o slovensko-štajerskih razmerah. Po pravici je mož tožiti: Štajerski Slovenci ne morejo pa ne morejo napredovati v narodnem obziru, — a kaj napredovati! — se težko jim je, vzdržavati se, ohranjati svoje narodne pozicije. Ni še dve leti temu, ko so morali slovenski poslanci v deželni zbornici v Gradcu nastopiti trnjevo pot obstrukcije, ker jim nemški tovariši niso hoteli ničesar dovoliti v narodno-kulturnem obziru. Obstrukcija od tako majhnega števila poslancev je bila graškim mogočnim nemškim gospodom vendar prehud poper. Sklenili so, da potolajijo te slovenske nadležneže in obljubili so jim slovensko kmetijsko šolo z enoletnim tečajem. S to drobtinico so morali biti naši zaupniki zadovoljni; nadejali so se morda, da potem dosežejo še nekaj boljšega. A varali so se, bridko varali. Obljubljena kmetijska šola se še ni otvorila in se niti še ne ve, kje in kdaj se utorge otvoriti.

Ko so slovenski poslanci kljub temu lani šli nazaj v graško zbornico sodelovat, našli niso na kakošno novo prazno obljubo, a deležni so bili raznih praznih fraz, s katerimi so jih pitali nemški tovariši, ko so naši zahtevali od Nemcev dovolitve vsaj ene slovenske meščanske šole. Zasmehovali so jih tako rekoč, češ: „Kaj hočete Vi štajerski Slovenci s slovenskimi meščanskimi šolami; saj Vaš jezik ni sposoben za šole, saj nimate knjig za to kategorijo učilnic. Učite se le pridno — nemško, potem bomo Vas radi imeli. Pametni bodite tako, kakor so kranjski Slovenci; oni imajo eno samo meščansko šolo, pa še ta je nemška, čeravno so oni manje na Nemce navezani nego Vi“.

Tako nekako so se v Gradcu lani in že prej večkrat norčevali iz Štajerskih Slovencev in jih zasmehovali. — Take prijatelje imamo v Gradcu, v Ljubljani pa le malo ali nič boljše. Iz našega središča prihajajo v najnovjšem času glasovi, ki nas hočejo politično zapeljati. Iz Ljubljane prihajajo zdaj dan za dnevom nasveti, da bi se štajerski Slovenci razdvojili, da bi se na Štajerskem nastali dve popolnoma ločeni stranki, stranki, kakoršni sta na Kranjskem, „liberalna“ (pseudoliberalna) in „klerikalna“ (to pač v pravem pomenu besede).

Oba slovenska dnevnika priporočata to toplo vsem Slovincem na spodnjem Štajerskem. Oba ščujeta svoje čitatelje, svoje pristase, kolikor jih že imata, in svoje stanovske tovariše, da bi ogrdila vse druge, ki nočejo trobiti še v liberalni ali klerikalni kranjski rog.

PODLISTEK.

Utisi iz Italije.

Spomini s pota.

Piše Franjo Krašovec.

III.

Pred cerkvijo sv. Justine se razprostira ogromen trg. V sredini je z drevesi obsajen ovalni prostor in na tem prostoru je 82 spomenikov znamenitih italjskih mož. Vsi spomeniki so v nadnaravni velikosti. Trg se je prej zval „Prato della valle“; pozneje pa so Padovani čutili potrebo, da so ga prekrstili v „Piazza Vittorio Emanuele II.“

Blizala se nam je doba obeda in odhoda, zato le še par kratkih obiskov zanimivejših stavb. Mimo zvezdarne, ki je na prav dobrem glasu, prihajamo k stolnici, neokusni renesančni stavbi. Pravkar so prihajali ljudje od božje službe, ali zaradi kratkosti časa smo hiteli dalje. „Loggia del Consiglio“ na piazza dell' unita Italia se spomenikom Vikta. Emanuela II. vzbuja vsekakor pozornost in spričuje o patrijotični darežljivosti meščanov,

Mariborčanom to skoro nekoliko ugaja. Klerikalnega dnevnika nočejo zavrniti, da pa liberalni dnevnik politične kozle preobrača in posnema nemškutarje: to se jim na tihoma še dobro zdi. Celjani obsojajo do zdaj oba slovenska dnevnika, toda bojimo se, da utegne vendar le en del Celjanov poslušati sirenske glasove nesrečnih Ljubljancev, ki se trudijo dan za dnevom, da bi zaveli še štajerske Slovence na tisto slabo politično pot, na kateri so že oni sami toliko let.

Radi občinskih volitev v Labinju.

Interpelacija posl. Spinčiča in tovarišev v seji zbornice poslancev dne 27. junija 1906.

Menjujejo se ministerstva in ministri, ali nikdar se ne menja zistem avstrijskih vlad nasproti Hrvatom sploh, a nasproti onim v Istri še posebno. To se vidi na vseh poljih javne uprave, to se vidi še posebno na raznih volitvah. Zlorabe in nasilstva nasproti Hrvatom nočejo ponehati.

V krajni občini Labinj, ki je po večini svojih prebivalcev hrvatska, a kjer vendar pristasi gospodovalne italijanske stranke stoje na čelu občine, so se vršile začetkom tega meseca občinske volitve.

Volilne liste so bile izložene začetkom meseca januarja in dotično razglasilo je bilo „slučajno“ tako pribito med mnogimi drugimi razglasili, da je ni bilo možno najti brez pomoči koga, ki je vedel zanjo. Hkratu pa je bilo rečeno, da je reklamacije proti volilnim listam predložiti v prvih dneh razloženja istih, dočim niso pristasi hrvatske stranke v osmih dneh niti mogli izvedeti, da so volilne liste sploh izložene.

Potem so želeli prepisati volilne liste, toda to jim ni bilo dovoljeno. Zahtevali so na c. kr. okrajnem glavarstvu, naj se volilne liste vnovič izlože, ali ta njihova zahteva je bila odbita potom rekurza tako na c. kr. okrajnem glavarstvu, kakor na c. kr. namestništvu.

C. kr. ministerstvu za natranje stvari se pa ni še zljubilo, da bi dalo kak odgovor na to zadavni rekurz. Tudi potem, ko je potekel termin za izloženje volilnih list, so nekateri volilci brezuspešno prosili, da bi mogli vpogledati v volilne liste. C. k. okrajno glavarstvo je sicer naložilo občini, naj dovoli vpogled v volilne liste, ali občina se ni pokorila temu ukazu c. k. okrajnega glavarstva in ni dovolila vpogleda.

Že to postopanje občine z volilnimi listami je jasno prepričalo vsakogar, in nadejati se je, da tudi c. kr. avstrijske oblasti, da občina ne misli prav z volilnimi listami in da so iste popačene. Kajti občina, ki postopa lojalno in pošteno se ne boji kazati volilnih list komur si bo di.

ker tak spomenik s kraljem na konju stane vendar premnogo tisočev in marsikaka lačna rodbina bi bila s tem nasičena. Resnične so besede, ki mi jih je rekel v Rimu neki Nemec: „Die Italiener sind eine Nation, welche sich auf die Grossen hinauspielen, das Volk aber leidet dabei Hunger“. Unita Italia se svojimi kralji je lepa stvar. Ali ob stopnjah spomenika zmagonosnega kralja sedi mlad beač in hrepeneče steza proti nam svoji od gladi osušeli roki. To je ona nezrela politika in zavožena življenska logika, ki se stotisoči postavlja spomenike, a ne utegne nasititi lačnih želodcev.

V zmagonosju in slavu sedi dolgoobrati kralj na iskrem vrancu, lovor mu ožarja genialno glavo, pod konjskimi kopiti bliskovo premerja krajino, pod njim se širi država na sever in jug, in krvava svatba njegovega orožja spaja dinastičnega Florentina z republikanskim Sardinijanom: o felix Italia vixitrix! ob Tvojem vzmogu pa Tvoj narod umira gladi, in Ti se ne sramuješ revščine svojega sinu?!

Na „piazza dei frutti“ in „piazza delle erbe“ s steka v pester kolotoč življenje vsega

Postopanje z volilnimi listami je bilo le v predigro temu, kar se je dalje zgodilo kar bi bile c. kr. oblasti mogle in morale preprečiti, česar pa niso storile, marveč so še sodelovale na tem.

Mesto pristasev italijanske gospodovalne stranke je v III. volilnem razredu dne 6. in 7. t. m. neki pretvezni „socijalist“, v resnici pa baron-Italijan, nastopil proti hrvatski stranki, sestavljeni po velikem delu iz kmetovalcev, tako, da sta si dve stranki stali nasproti: v resnici demokratična stranka, ki se je hotela otrestiti dosedanjega sramotnega občinskega gospodarstva, od katerega ni imela nikdar nič dobrega, in pa stranka imenovana pretveznega socijalista — prva ob popolnem nepoznavanju volilnih list, zadnja pa s pomočjo gospodovalne stranke in ob popolnem sporazumljenju z isto. Pa „socijalist“, ki se je vedel kakor absoluten gospodar, ki je grozil zastopniku c. k. politične oblasti in grozno klet, je zasedel s svojimi tako mesto v volilnem lokalu, da je bil pristasev ljudske stranke zelo otežkočen pristop do volilne komisije, tako, da je bila nekaterim teh srajca pretrgana, ko so se hoteli preriti.

Za pristase „socijalista“ je veljalo čisto drugačno pravilo. Njim ni trebalo, da bi prihajali pred volilno komisijo, ampak je njihova glasovnica romala od roke do roke do komisije, ne da bi bila ta poslednja niti videla volilcev. Po takem je umevno, da so nekateri volilci — kakor so sami pripovedovali in se hvalili — volili po ... devetkrat. O tem je bilo tudi slučajev, da volilci, ki je hotel glasovati za ljudsko stranko, niti niso pripustili k volitvi, a da so ga potem ko ga je za volilca baron predstavil komisiji, pripustili k volitvi. Tako se je dogajalo brez prigovora in v navzočnosti c. kr. avstrijskega političnega uradnika.

Če le možno še huje je bilo izven volilnega lokala, na trgih in ulicah mesteca. 200—300 najetih ljudi je na vse možne načine zasramovalo kmečke volilce ter jim po načinu potomcev 2-tisočletne kulture klicalo „porchi croati! porchi ščavi!“ in podobno. Slednjič, na odhodu, so jih celo proganjali. (Zvršetak pride.)

Gradnje v tržaškem pristanišču pred proračunskim odsekom.

(Brzjavno poročilo.)

Dunaj 10. Proračunski odsek je nadaljeval danes debato o gradnjah v tržaškem pristanišču.

Posl. Kramar je vnovič konstatiral, da se ne gre za osebni boj proti bivšemu ministerskemu predsedniku dru. Körberju, ampak samo za varovanje gotovih načel, brez katerih ni socijalno življenje možno.

Poročevalec dr. Vuković je priporočil, naj odsek vsprejme predloge podod-

seka, ki bistveno odgovarjajo izvajanjem ministra za trgovino dra. Forta.

Soporočevalec Skene je zopet pojasnil pogoške, storjene ob oddaji in izvrševanju pristaniščnih del. Izračunil je, da je bil pri tem državni erar oškodovan za 3 milijone kron. Nadeja se pa od enerzije sedanjega ministra za trgovino, da spravi zavoženo stvar zopet v pravi tir. Priporočil je, naj odsek vsprejme predloge pododseka. Na to je bila vladna predloga vsprejeta s spremembo, da se v členu I. dovoli le 41 milijonov in ne 46 milijonov kron. Nadalje je bilo vsprejetih več resolucijskih predlogov pododseka, v katerih se izreka, da se oddajanje gradenj v tržaškem pristanišču brez poprejšnjega parlamentarnega dovoljenja ne strinja z ustavnim proračunskim pravom in nadzorstvom državnih dolgov. Nadalje je odsek o postopanju vlade glede sklepanja pogodb in o poslovanju, ki je s tem v zvezi, izrekel svoje najglobokeje obžalovanje ter se odločno zavaroval, da se kaj enacega pri prihodnjih državnih gradnjah več ne ponovi. Nadaljne resolucije se nanašajo na ustanovitev tehniške postaje in pomorskega sveta v Trstu. Konečno se pozivlja vlado, naj predloži poseben zakon o kontroli resortnih dolgov in točni izkaz vseh resortnih dolgov posamičnih ministerstev.

Avstrijska poslanska zbornica.

(Brzjavno poročilo.)

Dunaj 10. Poslanska zbornica je nadaljevala specijelno debato o obrtni noveli. Zbornica je potem po daljši debati vsprejela nujni predlog, s katerim se pozivlja vlado, da povspeši pogajanja z Ogrsko, ki zakonito določi medsebojno razmerje obeh držav. Ministerski predsednik je rekel, da se pogajanja prično čim prej. Na obeh straneh se želi, da se razmerje stalno uredi. — Prihodnja seja v petek.

Dunaj 10. Govori se, da bo poslanska zbornica zborovala samo še do konca prihodnjega tedna. Odsek za volilno reformo bo zboroval pa še dalje in sicer toliko časa, da dovrši razdelitev mandatov za vse kronovine.

Italijani in volilna reforma.

(Brzjavno poročilo.)

Dunaj 10. Italijanski poslanci so imeli danes predpoludne radi svojega nadaljnjega postopanja v volilni reformi klubovo sejo. Tekom debate je klub izrazil globoko zlovoljo nad vedenjem velikih strank, ki priznavajo pravičnost italijanskih zahtev, a jih vendar ne podpirajo. Klub je konečno sestavil konkretne zahteve glede števila mandatov in razdelitve volilnih okrožij ter je to takoj zaupno prijavil vladi in strankam; od vsprejema omenjenih zahtev bo odvisno nadaljno postopanje kluba. Popoludne bo imel klub zopet sejo.

mesta. Tu se prodaja sadje in zelenjava in vrvenje je tu tako zanimivo, da bi človek ure prisluškal temu kriku in poviku ter pasel oko na sočnih melonah in vseh onih darovih majke prirode, ki imajo pod južnim solncem tako ugodno zavetišče. Poslednja točka našega vsporeda je Salone ali „Palazzo della Ragione“, ki se nahaja med omenjenimi dvema trgi. To je bila poprej justična palača ter izhaja iz 12. stoletja. V njej se nahaja dvorana, ki je 83 m dolga, 28 m široka in 24 m visoka! Strop je zidan v obok, na stenah je čez 300 alegoričnih fresk iz 15. stoletja. Največa zanimivost pa sta dve egiptovski gorostasni solhi in leseni konj od mojstra Donatello; bil je to model za spomenik Gattamelati po vzoru konjev na Markovi cerkvi. Slugi, ki nam je odprl dvorano, smo seveda zopet morali dati „mancio“, ker sicer sta udvornost in uslužnost kmalu pri kraju.

Zbirali smo se v Albergo Fanti na Garibaldijevem trgu. Zasedli smo vse prostore na vrtu, v priličju in v I. nadstropju. Čez poludne je bilo in mudilo se je na vlak, ki odhaja točno ob eni uri. „Zakaj mudilo?

mi porečete, saj imate posebni vlak, ta mora čakati na vas!“ Je že res, da imamo svoj vlak, ali vzlic temu se mora čas natančno držati, sicer mora naše „pošadatelstvo“ (vodstvo) plačati železnici „penale“. Železnica je vendar tudi v zadregi, ako posebni vlaki ne odhajajo točno. Po dolgem času obed, kakor smo si ga davno želeli. Dobro, okusno, in jedi v izobilju. Posebno so nam ugajali „pisselli“, zelen grah. Vino je bilo padovansko, bagnoli nazvano. Na kolodvoru se nam je pri odhodu pripetil jako nemil slučaj; pravzaprav se je samo dotikal našega tehničnega voditelja g. Šulca. Omenil sem, da smo si najeli dva postrežčka, ki sta nam stražila vlak. Zahtevala pa sta vsak horendno svoto 12 lir! Italijani imajo kakor svoj princip, da tujcu derejo kožo pri živem telesu. Skubejo ga, kolikor se da. Koliko naših popotnikov jih je reklo vsled tega, da ne pridejo nikdar več v Italijo. Jaz za svojo osebo, bi srčno rad še kedaj pogledal v Italijo, ali samo tega oderuštva se bojim. Neusmiljeno ravnanje ti ljudje s ptujcem. Ako je ta podla kombinacija Italijanov logična, to je seveda drugo vprašanje, ker mnogo, premnogo je ljudi, ki

Ogrska poslanska zbornica.

(Brz. poročilo)

Budimpešta 10. Zbornica je danes nadaljevala adresno debato. Govorili so posl. Jehlička (Slovak), Avrel Vlad (Romun), Banffy, Julij Maniu (Romun) in ministerski predsednik dr. Wekerle. — Prihodnja seja jutri.

Volilna reforma.

Po razgrajanju in razmetavanju stolic — obstrukcija. Tako so določili gospodje v italijanskem klubu. V predsinočni seji je imel poslanec Bartoli triuren govor. Del svojih izvajanj v obstrukcionistiške svrhe je podal v italijanskem jeziku. Sicer pa se je „lovil“, kakor vsakdo, ki mora braniti slabo stvar. Slikal je grozno sliko o krivicah, ki se gode Italijanom v Avstriji, apeliral je na Nemce in jim ob enem grozil.

Pri tem je bil pa tako nepreviden, da je oživel reminiscenco na tisto glasovito celjsko vprašanje in je priznal, kako brezglavi in neresni so italijanski politiki. Prosil je milo Nemce, naj ne store več tega Italijanom, kar so jim storili ob rečenem celjskem vprašanju — ko so jih Nemci jednostavno prevarili. Italijani so se namreč eksponirali za Nemce in ozlovoljili s tem vse Slovane, a Nemci so jih potem ob vprašanju pazinskega gimnazija — pustili na cedilu. Kaj takega se italijanskemu klubu zopet zna zgoditi!!

V hipu, ko smo sinoči pisali te vrstice, nismo imeli še nikakega sporočila z Dunaja, kakov je bil konec sinočnje odsekov seje in je-li g. Bartoli kaj dosegel se svojo obstrukcijo?!

Če vlada ostaja zvesta stališču, na katerem je bila doslej — da je namreč odklanjala vsako spremembo, ako se nima doseči potom kompromisa — potem ni zelo verjetno, da obstrukcija donese Italijanom lorovih vencev. Morda je res izbral zavestništvo Nemcev. Samo na nekaj pozabljajo ti gospodje, na to namreč, da je obstrukcija dvorezen nož in da obstrukcijo znajo tirati tudi drugi proti italijanskim zahtevam!

Vsi hipni vspeli, ki jih Italijani dosežajo tu pa tam se svojo politiko slavofobstva ne morejo prikriti dejstva, da se ta politika premika na viseči ravni, po kateri vodi pot — niz-dolu.

iz Hrvatske.**Zadoščenje Hrvatoma na Reki.**

Z Reke poročajo od 9. t. m.: Da popravi pogrško, ki jo je storil s svojim instalacijskim govorom, v katerem je popolnoma prezrl Hrvate, je prišel danes o poludne reški guverner grof Nako v hrvatsko italijansko na Reki ter je na pozdrav predsednika italijanske odgovalil, da je zelo srečen, da je prišel vrniti obisk temu društvu, ki tvori središče društvenega življenja reških Hrvatov, ki so zelo važen faktor v življenju mesta Reke.

To je bil edini način, da mu se da prilika, da prizna hrvatski element na Reki.

Popoldne se je odpeljal grof Nako z državnim parnikom, da obišče pristaniške urade v hrvatskem Primorju. Na morju ga je pričakoval parnik „Tatra“. Čim je stopil na ladj, enkrat prihajajo v Italijo in nikdar več, dasi bi radi prišli, da bi se ne bali oderuštva.

Ta žalostna stvar dosega svoj vrhunec, ako tujec ne umeje jezika; ker brez laščine se vendar le težko izhaja in ptujec mora mnogo dražje plačevati vse, ako ne umeva jezika. Naš aranžer g. Šulc si je hotel pomagati s francoščino, ali postrežčka ga nista umela. Izmed vseh nas 300 popotnikov pa smo samo trije več ali manje obvladovali laščino: češki župnik-pisatelj Šmid, neki slovenski duhovnik z Goriskega in jaz. Ali oba sta se najbrž namenoma odstranila, ker sta, vedela, da je afera kočljiva. In tako sem moral jaz odpraviti predrzneža. G. Šulc jima je ponujal 10 kron ali zastoj. Razdraženost se je stopnjevala, ko je prišel postajenačelnik in silil na odhoda, ker čas je že potekal. V bližini sta stala dva mestna stražnika, ki pa sta se kazala popolnoma indiferentna. Ne vem, ali so železniški uradniki hoteli končati afero, kajti poklicali so orožnike, in kakor da ju je iz neba izpred prestola božje pravičnosti presadil doli na grešno zemljo, stala sta med nami dva karabinierja. Dasi smo karabinierjama pisano na belem dokazovali, da zakonita tarifa zahteva za takšno službo, kakor sta nam jo izkazala težaka samo 10 Lir, sta se karabinierja zavzela za krivični interes postrežčakov. (Pride še.)

je bila razobešena hrvatska zastava tam, kjer je bila povodom instalacije umaknjena. Tako je bilo dano zadoščenje hrvatski zastavi.

Konferenca pri banu.

Iz Zagreba javljajo, da se je v ponedeljek dopoldne vršila pri banu konferenca novih oddelnih načelnikov. Soditi je po tem, da je imenovanje nove vlade dovršen čin in da so končno ostale brezvspešne vse mahinacije, ki so šle za tem, da bi se imenovanje novih načelnikov preprečilo.

Dogodki na Ruskem.**Kazenska razprava radi predaje torpedovke „Bjedovij“.**

Iz Kronstadta poročajo od 9. t. m.: Na današnji razpravi pred pomorskim vojnim sodiščem radi predaje torpedovke „Bjedovij“, je zahteval admiral Rožestvenski, da bodi po zakonu on sam, kakor najvišji poveljnik na „Bjedoviju“, podvržen najstrožji kazni. Brodovje in ruski narod, ki sta bila razžaljena vsled predaje stavljata (tako je zaključil admiral) svoje zaupanje v sodišče in pričakujeta, da se krivce kaznuje.

Drobne politične vesti.

Italijanske finance. Rimski list „Giornale d'Italia“ piše, da se sklepni račun bilance za 1905/06 zaključi s prebitkom okoli 50 milijonov lir.

Tretji panameriški kongres. Dne 21. t. m. se sestane v Rio de Janeiro, glavnem mestu Brazilije, tretji panameriški kongres, katerega se udeleži tudi državni tajnik Severoameriških Združenih držav, Root.

Domače vesti.**Za pravo našega jezika na sodiščih.**

Slovenski odvetniki in kazenski branitelji v Trstu so predložili predsedstvu tukajšnje ces. kr. okrajne sodnije za kazenske stvari tole pritožbo oziroma zahtevo:

„Slavno predsedstvo c. kr. okrajne sodnije za kazenske stvari v Trstu!

Na c. k. okrajni sodnji za kazenske stvari v Trstu se vršijo kazenske razprave in se proglašajo razsodbe izključno v italijanskem jeziku, tudi če je dotična ovadba slovenska in če stranke in priče govorijo slovensko; pogosto se dogaja, da sodnik ne umeje ne priče ne ovadbe in da se poslužuje potem raznih nepoklicanih tolmačev.

Ker je tako postopanje v kvar justici in tudi protizakonito

izjavljajo

podpisani odvetniki in kazenski branitelji, da se za naprej hočejo posluževati pri slovenskih strankah le slovenskega jezika, in

zahtevajo,

da se v takih slučajih, kadar obtoženec govori slovensko, oziroma, kadar je ovadba slovenska, napravita zapisnik in razsodba v slovenskem jeziku, ki je ravnotako deželni in sodni jezik kakor italijanski.

Da se omogoči ta jezikovna ravnopravnost na c. kr. okrajnem sodišču za kazenske stvari, kakor je že uvedena na c. k. okrajni sodnji za civilne stvari in na vseh drugih sodiščih v Trstu, za katerimi je daleč zaostalo v jezikovnem pogledu to c. kr. okrajno sodišče za kazenske stvari, predlagajo

podpisani, da slavno predsedništvo tega c. kr. okrajnega sodišča za kazenske stvari blagovoli ukreniti vse potrebno za to, da bo možno razpravljati pred to c. k. okrajno sodnijo tudi v slovenskem jeziku, napravljati slovenske zapisnike in razsodbe.

O rešitvi pričujočega predloga naj se obvesti podpisane v roke prvopodpisanega, odvetnika dra. Gustava Gregorina.

Trst, dne 6. julija 1906.

Dr. Gustav Gregorin l. r., dr. Edvard Slavik l. r., dr. Otok. Rybar l. r., dr. Iv. Abram l. r., dr. Mat. Pretner l. r., dr. Konrad Vodušek l. r., dr. Fran Brnčič l. r., dr. Ferdo Černe l. r., dr. Josip Wilfan l. r., Ante Mandić l. r., dr. Boleslav Bole l. r.

Sedaj še par besed od naše strani. Od strani predsedstva c. kr. okrajnega sodišča za kazenske stvari v Trstu — pričakujemo z vso gotovostjo, da ugodno reši to vlogo ter ustreže tej na zakonu, na principu pravičnosti in na interesu justice bazirani zahtevi naših kazenskih braniteljev. Hvaležni moramo biti tem poslednjim, da so tako energično stopili v boj, in da hočejo tudi na polju kazenskega sodstva izvojevati našemu jeziku vso pravico, kakor so jo izvojevali že v veliki meri na polju civilne pravde. Tem več

je dolžnost za vse slovenske stranke, da podpirajo ta boj in da se na razpravah ne dajajo zavesti od nikogar in pod nobenim pogojem, da bi govorile drugače, nego slovenski.

Slovinci, na noge za svoje pravo in svoj ugled. Pod tem naslovom smo prejeli:

Tugo in Žalostjo v srcu sem čital po novinah, kako preziran je naš jezik na novi železniški progi. Globoko ost v srce mi je pa zadala vest, da so povodom otvoritve te proge prepovedane slovenske trobojnice. Torej tako daleč smo že prišli, da Slovenec na lastni grudi ni gospodar razobešati svojih zastav. To je škandal, da ga nima para. Odločno se moramo postaviti po robu tem insultom. Imeti hočejo boj, — dobro, naj ga imajo! Pravica mora vendar zmagati prej ali slej! Na noge torej poslanci, županstva, sploh vsi zavedni Slovenci, ki vam je na srcu usoda milega našega rodu! Zberite se v mogočno armado in zahtevajte svoja prava v vsakem pogledu! Povejte našim nasprotnikom, da nismo in nečemo biti sužnji, temveč svobodni državljani, deležni vseh pravic, kakor smo deležni dolžnosti.

Se jedno. Moje mnenje je: ker že nečemo videti naših trobojnic, naj ne vidijo nikake! Slovenci, ne razobesite isti dan nikake zastave, ni deželne ni cesarske, v oster protest proti takemu postopanju naših sovražnikov. Če oni ne spoštujejo nas, tudi mi nismo dolžni njih. Zob za zob, oko za oko!!!

Od druge strani pa smo prejeli: Mandarinske odredbe avstrijske vlade razburjajo vedno bolj naše čez mero potrpežljivo ljudstvo. Zastareli vladni aparat je komaj izbacil deželni slovenski jezik iz kolodvorov nove železnice in že je zopet prepovedal razveseliti slovenske trobojnice na dan otvoritve železnice na kolodvorih, ki so izključno na slovenski zemlji! Ali smo res že na Turškem — ali pa jih je strah trobojnic — teh nemih prič — ki postavijo na laž vse njihovo uradno štetje in govoričenje?

Dobro; mi bomo vendar-le in to čim številneje razvesili ta dan naše trobojnice povsodi, koder teče nova železnica, ali izključali bomo vsako drugo in tudi črnorumeneno zastavo onega dne in tudi v naprej. Upamo, da nam bodo v tem pogledu skoro sledili tudi oni, ki so se doslej še toliko slepo ogrevali za... veteranske slavnosti in Custozze! Občinskim zastopom in našim županom je v neizogibno narodno dolžnost, da preskrbe za primeren odgovor tisti naši vladi na takem žaljenju. To morajo storiti, ker sicer ne bi zaslužili imena slovenskih mož. Med našim ljudstvom naj bo manje in manje število njih, ki imajo pred vlado božji strah. Če otroka vedno tepeš se privadi šibe in postaja drzen! Vlada sama je kriva, da postajajo srca hladna in zamrzavajo, oblasti ne bodo v dopisih več čaštone z: veleslavno, veleslavna, slavno itd... Ljudstvo se zaveda, da vlada ni rodila ljudstva, ampak narobe: vlado si je postavilo ljudstvo v obrambo — ali ne za tlačitelja.

Zbijati šale z ljudstvom, ki je politično dozorelo, to je nevarna igrača.

In to naj bi bili — socialisti. V Puli izhaja pod imenom „La Terra d'Istria“ neki italijanski list, ki pravi o sebi, da služi stvari socializma. Kaka socialistična — roba je to in kako služi principom in idejam socialne demokracije — to bodo čitatelji videli takoj le iz par citatov, ki jih prinašamo tu doli.

Kakor da gre za stavo z — g. drom. Bartolijem se huduje proti krivicam, ki jih baje vsebuje vladni načrt volilne reforme za istrske Italijane. In z istim — resnicoljubjem, ki odkljuje gospoda Bartolija in njegove kolege v italijanskem klubu, in z istim drznim čelom, ki je občudujemo na naših italijanskih politikih ob vprašanju volilne reforme: trdi tudi nazovi-socialistična „La Terra d'Istria“, da se hoče Italijane potisniti v razmerje inferiornosti nasproti drugim narodnostim in izlasti nasproti Slovanom!!

Prav tako in nič drugače govore tudi najsrdečiji italijanski nacionalisti Bartolijeva kova in po svoji vzgoji in po vsej svoji koristinajhuji sovražniki socialno-demokracije in idej in principov!! Način, kakor „La Terra d'Istria“ brani stvar — svojega socializma, ni koncem konca nič drugega, nego fanatično — nacionalistiško hujskanje, kakor je zlobneje ne more opravljati niti tržaški „Piccolo“.

Ali najhujega še nismo povedali. Vsakogar, ki ima le iskrico pravega socialističnega

in demokratičnega čuta v sebi, mora oblitati rdečica srama, ko je prečital, kar je dalje napisala „La Terra d'Istria“. Ob glasnem povdarjanju, da piše v imenu italijanskih delavcev, ponižuje in zasmejuje njihove tovariše slovanske narodnosti!! Čujte le, kako piše!

Te-le so točno prevedene besede tega nazovi-socialističnega glasila:

„Mi, ki smo bili rojeni in smo vzrastli v teh krajih, vemo prav dobro — ker nas uči izkušnja — da so italijanski delavci bolj inteligentni, bolj naobraženi, nego li slovinci!!“

Ko smo to čitali, zdelo se nam je kakor da vidimo pred seboj na tleh — raztrgan na tisoč koscev — ves socialno-demokratični program in da te koščke tepta z nogami v blato — „socialistični“ organ pulski.

Kaj mislijo čitatelji: kaka „socialistična“ roba je to?! Te izpovedbe lepe duše so nam prišle ravno prav, ko smo ravno danes začeli prijavljati interpelacijo o občinskih volitvah v Labinju, kjer je označeno, kako so tamkaj besneli „Terri d'Istria“ sorodni „socialisti“, (katerih tip je — znani baron Lazzarini) proti resnično ljudski in demokratični stranki.

Ta pojav je za našo javnost zelo interesanten in kaj poučen. Zato se utegnemo še pobaviti z njim in z odgovorom, ki ga je dalo „Terri d'Istria“ tržaško socialistično glasilo „Il Lavoratore“. In socialno-demokratična stranka ima zares sto razlogov, da se o pravem času saldira vspricho dejstva, da so se nje pristaši v sosednji pokrajini že izgubili v labirint italijanskega šovinizma in megalomanije!

Premeščenja in imenovanja na srednjih šolah. Profesor državne realke v Trstu dr. Norbert Krebs je premeščen na državno realko v XIII. dunajskem okraju, suplent na akademični gimnaziji na Dunaju dr. Karol Goll je imenovan definitivnim suplentom na državni realki v Trstu. Nadalje je bil definitivni suplent državne realke v Trstu dr. Herman Tertsch premeščen na državno realko v XIII. dunajskem okraju, provizorični suplent nižje gimnazije v Kočevju Avgustin Kofler je menovan definitivnim suplentom na državni realki v Trstu.

Dvorni svetnik profesor Jagić, profesor slavistike na dunajskem vseučilišču je v nedeljo praznoval 68-letnico svojega rojstva.

O priliki petletnice! Letos je minolo pet let, odkar je pevsko društvo „Kolo“ razvilo svojo društveno zastavo. Ob tej priliki priredi društvo veselico s petjem, igro, tamburanjem in šaljivo pošto.

Kateremu tržaških Slovanov ni ostala v neizbrisnem spominu ona slavnost, na kateri se je zbralo nad deset tisoč oseb. Prostrani vrt šole družbe sv. Cirila in Metodija, pri sv. Jakobu, ki je bil bogato odičen z narodnimi zastavami, je bil natlačen do zadnjega kota. Vsa društva Trsta in okolice so se radovoljno odzvala povabilu „Kola“ ter so pripomogla se svojo udeležbo, da se je ta slavnost tako veličanstveno izvršila. Celó bratje iz bele Ljubljane in Gorice so se odzvali povabilu. Pevsko društvo „Ljubljana“ iz Ljubljane in „Glasbeno društvo“ iz Gorice sta prihitela, da tudi ona sodelujeta na redki slavnosti ter da se svojo udeležbo povišata nje pomen.

Veličanstven je bil trenotek, ko je iz stotine grl naših vrlih pevcev zadonel „Morje Adrijansko“ in „Slovenac in Hrvat“. Narvoče občinstvo je prirejalo burne ovacije našim pevcem in posebno pevskemu društvu „Kolo“, katero se ni strahlo truda in stroškov v ta namen, da se ta slavnost izvrši čim veličanstveneje.

Slavno občinstvo je pokazalo tisti dan, kake simpatije goji do pevskega društva „Kolo“. Ob prihodu zunanjih udeležencev slavnosti se je zbrala velika množica občinstva na južnem kolodvoru ter je burno pozdravljala dole goste. Zastoj so bile prošnje oblasti, da bi dole goste vsprejeli z molkom, kajti občinstvo je ob prihodu vlaka pozdravljalo goste z burnimi „Živio“- in „Na zdar“-klici.

Tržaški Slovani so pokazali onega dne, da so tukaj doma ter da ne zatajujejo svoje narodnosti. Dokaz temu je, da se je na popoldanski slavnosti udeležilo nad deset tisoč oseb. V želji, da se dostojno proslavi spomin na te znamenite dogodke, se nadeja odbor „Kola“, da se slavno občinstvo tudi sedaj odzove njega povabilu ter da se množestveno udeleži te obletnice, ki bo v nedeljo dne 15. junija v „Narodnem domu“ v Barkovljah. Torej, na veselo svidenje!

Veliko narodno slavlje v Tolminu.
Soudeležbo so prijavila do sedaj nastopna društva: 1. Narodna čitalnica v Kanalu, ki nastopi oficijelno s polnim mešanim zborom „Burja“. 2. Tolminski pevci in pevkinje nastopijo z mešanim zborom „Križaci na moru“. 3. „Kolo“ v Trstu se vdeleži korporativno in najme v to svrhu separaten vlak. 4. „Sokol Solkanski“ se udeleži slavnosti korporativno in in samostojno s telovadbo na orodju. 5. „Narodna čitalnica“ v Cerknem pride na slavnost korporativno s zastavo in pevskim zborom. Oficijelno bodo peli: S. St. Mokranjac „Iz moje domovine, roket srbskih narodnih pesmi“ za mešan zbor. 6. „Pevsko in glasbeno društvo v Gorici“, se udeleži slavnosti s polnim zborom. Peli bodo moški zbor: „Hercegovska“ in polni zbor: „Veseli pastir“. 7. „Slov. bralno in podporno društvo“ v Gorici je pričelo s pevske vaji za veliko slavnost v Tolminu.

Končni izpiti na viši trgovski šoli Revoltella so se vršili dne 6., 7. in 9. t. m. Na izpit se je prijavilo 8 rednih in 3 izredni slušatelji. Od teh 11 kandidator sta dva položila izpit z odliko, trije pa z dobrim vspehom, skupno torej le petorica. V tej petorici so Slovani: Josip Gržinič (Hrvat) z odliko, Rudolf Gulič (Slovenec) in Anton Dabinović od Stefana (Srb). Skupno število slušateljev na teh tečajih je iznašalo 40.

Naročnikom telefona. Ker bo v drugi polovici meseca avgusta t. l. povodom v tem času vršili se selitev tudi potrebna premostitev mnogih telefonskih naročniških postaj, vabijo se gospodje telefonski naročniki, da tozadevne pismene prošnje v svojem lastnem interesu že tekom meseca julija vpošljejo c. kr. poštenu in brzojavnemu ravnateljstvu, da bo premostitve telefonskih postaj možno izvršiti pravočasno.

Sokolstvo in slovenski dijaki. V „Omladini“ čitamo: Na letošnjem zborovanju „Slovenske sokolske zveze“ v Brežicah se je povdarjalo, da se slov. dijaštvo premalo zanima za sokolstvo in da je število dijakov-sokolov sramotno majhno. O pomenu sokolstva za dijake je narodno radikalno dijaštvo razpravljalo že na prvem običnem zboru „Prosvete“ in je tudi „Omladina“ prinesla tozadevno predavanje g. dr. Ravniharja. Vendar povdarjamo danes še enkrat, da je sokolstvo največjega pomena za dijaka samega, ker si s sistematično telovadbo okrepi svoje telo, katero je vse leto pri svojih študijah zanemarjal, na drugi strani pa si najde v sokolskih društvih tožišče za svoje izobraževalno delovanje. Pozivu sokolske zveze se pridružujemo tudi mi in pozivljamo vse svoje somišljenike, da vstopijo vsak v svojem kraju v sokolska društva in delujejo v njih vsestransko.

Gigantski kinematograf v ulici Miramar priredi danes svojo prvo predstavo. Začetek ob 8. uri in pol. Predstava konča ob 11. uri.

Demonstracija radi obstrukcionističnega govora poslanca Bartolijav odseku za volilno reformo. Splošni štrajk? Včeraj je bilo povsod govora o obstrukciji, ki jo je vpriporil v odseku za volilno reformo poslanec Bartoli s tri ure trajajočim govorom. Izvzemši številce neprijateljev volilne reforme, je bilo vse ogorčeno radi tega Bartolijevega postopanja. Prijatelji volilne reforme so to obstrukcijo obsojali z najhujšimi izrazi. Posebno je kipel v socialističnih krogih.

Sinoči pa, okoli 7. ure in pol, se je bilo nabralo na velikem trgu blizu 1000 oseb. Prišli so bili na trg od raznih strani, a največ po korzu, v gruči po 5—6 oseb. Na trgu je g. Valentin Pittoni držal govor, v katerem je žigosal postopanje poslanca Bartolija in sploh onih poslancev, ki so se kakor-sibodi pokazali protivnim volilni reformi. Za tem so šli demonstrantje v dolgem sprevodu okrog Lloydove palače, po obrežju do ulice Nuova, preko te ulice na trg Carlo Goldoni, kjer je gospod Pittoni držal zopet kratek govor. Mej potjo so demonstrantje vsklikali „abbasso Bartoli!“ (doli z Bartolijem) „abbasso la camorra!“ (doli s kamoro) „viva la riforma elettorale!“ (živela volilna reforma) itd. Najbolj so pa vpili na trgu Goldoni, in sicer pred „Piccolo“-vo hišo.

S trga Goldoni so šli proti delavskemu domu, kjer so se slednjič razgubili.

Sicer so se demonstrantje vedli mirno in policija ni imela nikakega povoda intervenirati. Demonstracija, ki je začela ob 7. uri in pol zvečer, je končala okoli 9. ure in pol.

Govori se tudi mnogo o jako bližnjem splošnem štrajku; vendar ne vemo še nič gotovega.

Kakor hitro so opazili, da se zbira na trgu nenavadna množica ljudstva in da se nekaj pripravlja, so v kavarni „Al Municipio“ (ki je v pritličju magistratne palače) z vso naglico in z velikim ropotom zaprli vsa okna in vse vrata!

Kdor kriči ima vedno prav. Neka tržaška poulična pesem pravi: „Za chi che ziga ga sempre ragione!“ Te besede so prevedene v naslovu, a da so resnične, je dokazal predsinočnjim 34-letni Anton G. Ta človek je namreč pod nadzorstvom policije in mora biti ob 9. uri zvečer že v postelji. Predsinočnjim so ga pa mnogo pozneje našli redarji v ulici del Pozzo bianco. Že radi tega, ker se ne sme ob tisti uri klatiti po mestu, in pa ker se jim je njegovo vedenje sploh zdelo sumljivo, so ga redarji aretovali in ga odvedli na stražnico v ulici dei Rettori. Tam službujoči redarstveni nadzornik je Antona G. vzel na zapisnik in ga hotel potem v spremstvu redarjev poslati k policijskemu uradniku v ulici Tigor. Aretovani je pa protestiral in začel kričati in teptati z nogami po tleh. Redarstveni nadzornik si je pa gotovo mislil: ker tako kriči, ima gotovo prav. In spustil ga je na svobodo.

Jako drage razglednice. — Trgovski agent Ivan Sesling, stanujoči v ulici sv. Laza-za št. 8, je bil v nedeljo zvečer v kavarni „Centrale“ na Acquedotto. Prišel je bil k njemu krošnjar z razglednicami, 16-letni Angel D., stanujoči v ulici delle Beccherie. Sesling je od krošnjarja vkupil nekoliko razglednic, a ker ni imel drobiža, da bi mu plačal, mu je izročil 20 kronski bankovec, češ, naj ga zmenja pri blagajni kavarne. Krošnjar je sicer res zmenjal bankovec, a potem — videči, da ga Sesling ne opazuje — se je izmuznil iz kavarne z vsem denarjem. Sesling je prijavil dogodek na policijo.

Pretep mej lahkoživkami. Predvčerajšnjim popol. so lahkoživke 22-l. Marija B., 21-l. Hilda T., in 26-l. Marija G. sedele pri čašah piva v neki beznici v ulici di Crosada. Hkratu so se pa začele iz ničevega razloga prepirati mej seboj. No, iz prepira je kmalu narstal pretep, a posledica tega je bila, da je imela Marija G. porezano levo roko. Na ta babji krik sta prihitela dva redarja, ki sta vse tri babnice odvedla na policijo, kjer so jih vzeli na zapisnik in jih potem izpustili na svobodo.

Neznani so predminolo noč vlomili v stanovanje branjeveke Františke Štoka v ulici Giulia št. 12, in ukradli ovratnico, vredno 2 kroni, klobuk vreden 5 kron, in zastavni listek za 30 kron.

Izginil je. Gospa Josipina Indof, stanujoča v ulici dell'Acquedotto št. 62, je prijavila včeraj predpoludne na policijskem komisariatu v ulici Luigi Ricci, da je že pred par tedni izročila nekemu Romeu S., ki stane v ulici della Barriera vecchia, par zlatih ulanov z diamanti, vrednih 100 kron, in več drugih dragocenosti. Izročila mu jih je, da bi jih popravil ali pa prodal. A od tistega časa, ko mu je ona izročila svoje stvari, je Romeo kar izginil, in ves njen trud, da bi ga našla, je bil brezuspešen.

Kolodar in vreme. Danes: Pij L. pazež in mučenec; Medo; Miroslava. — Jutri: Mohor in Fortunat, mučenec; Saviša; Ja oslava. — Temperatura včeraj: ob 2. uri popoldne + 23° Celsius. — Vreme včeraj: oblačno.

Društvene vesti in zabave.

Pevsko društvo „Zarja“ v Rojanu in Svetoivanski tamburški zbor priredita v nedeljo dne 22. julija izlet v Kobdij pri Štanjelu. Tam bo koncert s sodelovanjem tamošnjega pevskega in bralnega društva „Slovan“. Podrobnosti o tem izletu se objavijo za par dni.

„Tržaškemu podp. in bral. društvu“ je bil od tukajšnje redarstvene direkcije vročen dekret od dne 27. junija 1906 št. 33/13, s katerim je dovoljeno temu društvu nabaviti si zastavo po predloženem uzorcu, s pristavkom, da se mora za vsakratno razvite iste vprašati dovoljenje (pri nas običajna utesnjen). S tem je vložen glavni kamen v temelj bodoče slavnosti, ki se bo vršila 5. avgusta v „Narodnem domu“ pri sv. Ivanu. Tistim društvom, ki so bili še v dvomu, da-li se bo res vršilo razvite, prinašamo to gotovo vest.

Darovi.

Moški podružnici Cirila in Metodija so poslali gg.: Bukovec Fran Trviž K 4, Picciga Josip, Dekani K 150, Počkaj-Kögel K 4, Kjuder Anton, Barkovlje K 4, Loi Josip K 4, Svetoivančan v Mokronogu K 2, Hrast Anton K 10, Zidar & C. Rocol K 10, „A.

V.“, umirovljenec K 2, Jenko Štefan Podgraje, Il. Bistrica K 350.

Iskrena hvala!

Razne vesti.

*** Hribolazec ponesrečil.** Kakor poročajo z Dunaja, je na Raksu dunajski odvetnik dr. Eisler strmoglavil v globočino ter ostal mrtev na mestu.

*** Rockefeller — Francoz.** Kralj ameriških milijardarjev John de Rockefeller je, kakor pišejo ameriške novine, rodom Francoz. Ko se je njegova rodbina naselila v Ameriko, so se zvali Roquefeville, tekem časa se je pa francosko ime poangležilo. Tako se je tudi newyorški senator Depew prvotno zval Dupuy.

Brzojavne vesti.

Angleški kralj je vsprejel srbskega odposlanca.

LONDON 10. Kralj Edvard je včeraj vsprejel srbskega odposlanca.

Viljem II. na Norvežkem.

DRONTJEM 10. Cesar je sinoči priredil na jalti „Hamburg“ banket na čast kralju Hakonu.

Kuga.

PETROGRAD 10. V neki vasi pri Pavlogradu (guber. Jekaterinoslav) so konstatovali sibirsko kugo.

Srbija in Bolgarija.

SOFIJA 10. Tukajšnji srbski agent Simić se je včeraj dve uri razgovarjal z ministerskim predsednikom. Simić je menil, naj bi bolgarska vlada izdatneje podpirala Srbijo v carinskem sporu z Avstro-Ogrsko, nego je to storila v carinskem sporu meseca januarja.

Rusija.

ODESA 10. (Petrograjska brzojavna agentura). V tukajšnjem pristanišču je pričel splošni štrajk.

PETROGRAD 10. Brzojavke, prihajajoče od različnih strani potrjujejo, da se agrarni nemiri razširjajo. Iz Novo-Tukeraj-skega brzojavljajo, da niso kozaki neke sotnije dovolili v mobilizacijo nove sotnije drugega sklica ter so sklenili naprositi državno dumo, naj deluje na to, da se že mobilizirani kosaški polki pošljejo na dopust.

Razsodba v stvari torpedovke „Bjedovij“.

KRONSTADT 10. Pomorsko vojno sodišče je včeraj po deveturnem posvetovanju v stvari predaje torpedovke „Bjedovij“ Japoncem, izreklo nastopno razsodbo: 4 častniki so bili spoznani krivimi, da so s premislekom predali „Bjedovij“ Japoncem, radi česar jih sodišče obsodi na smrt; vendar se jih priporoči milosti carjevi s prošnjo, naj smrtno kazen, z ozirom na olajšajoče vzroke, spremeni v to, da se jih odpusti iz službe in da izgube še nekatere druge pravice. Admiral Roždestvenski in ostali obtoženci so bili oproščeni.

PETROGRAD 10. Vsi krogi in novine pozdravljajo jako simpatično razsodbo vojne sodišča v Kronstadtu. „Novoje Vremja“ slavi za nedolžno spoznanega admirala Roždestvenskega kakor junaka. Radikalni listi menijo, da ni Roždestvenski in njegov štab kriv katastrofe, ampak ves sistem, ter zahtevajo, naj ne molči iz napačne sramežljivosti, marveč naj vse izda. List „Strana“ zahteva parlamentariziranje ministerstva, le tedaj je možna sanacija flote. Pomiloščenje štirih častnikov, ki so bili obsojeni na smrt, je po izjavah visokih krogov gotovo.

Trgovina.

Borzna poročila dne 10. julija.

Tržaška borza.

Napoleoni K 19.12—19.15, angleške lire K — do —, London kratak termin K 240.35—240.55, Francija K 95.52½—95.70, Italija K 95.57½—95.77½, italijanski bankovci K —, Nemčija K 117.42½—117.60, nemški bankovci K —, avstrijska ednotna renta K 99.50—99.80, ogrska krona renta K 95.15—95.45, italijanska renta K —, kreditne akcije K 665.— 668.—, državne železnice K 672.00—674.00 — Lombardi K 167.50—169.50 Lloydove akcije K 738.— 742.— Brečke Tina K 331.75—335.75, Kredit K 496.— do 483.—, Bodenkredit 1890 K 302.— 310.—, Bo-

denkredit 1889 K 302.— 310.—, Turške K 163.00 do 16.00 Srbske — do —.

Dunajska borza ob 2. pop.

	včeraj	danes
Državni dolg v papirju	100.45	100.45
„ „ srebru	100.40	100.40
Avstrijska renta v zlatu	117.90	117.90
„ „ v kronah 3½/₄	99.70	99.70
Avstr. investicijska renta 3½/₄	89.50	89.25
Ogrska renta v zlatu 4½/₄	113.10	113.25
„ „ v kronah 4½/₄	94.55	94.80
„ „ 3½/₄	84.70	84.70
Akcije nacionalne banke	1688.—	1687.—
Kreditne akcije	669.75	669.—
London, 10 Lstr.	240.30	240.27½
100 državnih marz	117.50	117.45
20 mark	23.48	23.47
20 frankov	19.12	19.12
100 ital. lir	95.50	95.55
Cesarski cekini	11.33	11.31

Listnica uredništva.

Dopisnikom iz Rocola. — Kar svetujete Vi, to se je že vse zgodilo opetovano, večkrat. Poklicani naši tržaški činitelji so že storili vse možne korake, pismeno in ustmeno, tako, da smemo reči, da so izčrpana vsa sredstva, ki so tem našim činiteljem na razpolago. Sedaj ne preostaja drugega, nego da naša javnost primerno odgovori ob tej in vsaki prihodnji priliki. To jedno bodi odslej Slovincem v pravilo: Ni lepo, ni častno in ni dostojno ne človeka in ne naroda, ako se sili njim, ki ga ne marajo!!

Tujci v hotelu „BALKAN“.

Na novo so došli:

Seršan, zaseb., REKA; Sadovic, zaseb., PIRAN; Konrad, posest., PRAG; Buscanek, posest., BAD. BELOHRAD; Benko, nadučitelj, GORICA; Kolin, trgovec, DUNAJ; pl. Heincinger, inženier, GORICA; Waldman, trgovec, DUNAJ; Boudesen, zaseb., KOPENHAGEN; Kolinski, zaseb., PRAG; Bahovec, trgovec, LJUBLJANA; Kopriva, trgovec, LJUBLJANA; Lonček, poštni uradnik, MONTONA; Krauhar, zasebnik, REICHENBERG.

Posojila

za častnike, uradnike, penzioniste in privatnike, ki se zamorejo amortizirati tudi v 18 letih s poroštvom ali brez porošstva. — Hipoteke na prvem mestu.

Agencija, Via Nuova 11, II. n.

od 10.—1. in od 4.—7. ure.

Zdravnik

Dr. D. KARAMAN

specijalist za notranjo medicino in bolezni na dihalnih organih (grlu in nosu)

Ordinira za sedaj v hiši št. 41 v ulici dell'Acquedotto, od 11½ ure predp. do 1½ pop.

Trgovina z manufakturnim blagom
Rossit & Kaucich

Nasledniki Luigi Ricci-ja

Trst - ulica Malcanton št. 10 - Trst

Velika množina perila

po ceni, da se ni bati tekmozanja.

Kotonina surova za srajce po nvč. 14 in več
Chiffon „ „ „ „ 16 „
Madapolam „ „ „ „ 18 „
Nazoviplatno „ „ „ „ 16 „
Kotonina surova za rjuhe „ „ 40 „
bela „ „ 18 „

VELIKA IZBERA

perkalov, batist, zephir, borgetov itd.

Trgovina z manufakturnim blagom

Rossit & Kaucich

Nasledniki Luigi Ricci-ja

Trst - ulica Malcanton št. 10 - Trst

Tovarna pohištva
Aleksander Levi Minzi
ulica Tesa št. 52. R (lastna hiša).
ZALOGA:
PIAZZA ROSARIO (Solsko postopje).
Cene, da se ni bati nobene konkurence.
Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih.
Ilustrovan cenik brezplačno in franke

Velika razstava pohištva

je otvorenja le
za malo časa v

Dvorani Tersicore (ul. Chiozza 7). — Razstavljeni predmeti so ob enem na prodaj po najugodnejših cenah. Vabi se P. N. občinstvo, naj polnoštevilno poseti to razstavo.

HOTEL BALKAN

70 sob, elektr. razsvetljava, lift, kopelji
Cene zmerno. Počakaj & Kugl

HOTEL BALKAN

Parizka in londonska borza.

Pariz: (Sklep.) — Francoska renta 96.87, italijanska renta 102.70, španski exterior 95.75, akcijske otomanske banke 650.—. Menjice na London 251.55.

Pariz: (Sklep.) Avstrijske državne železnice — Lombardi 176.—, uniščenjena turška renta 96.12, avstrijska zlata renta —, ogrska 4% zlata renta 94.90, Landerbank —, turške srečke —, parizska banka 15.28, italijanske meridionalne akcijske 8.17, akcijske Rio Tinto 16.57. Mirna.

London: (Sklep.) Konsolidiran dolg 87.7, srebro 30.—, Lombardi 176.—, španska renta 95.—, italijanska renta 101.1, tržni diskont 3.—, menjice na Dunaju —. Trdina.

Tržna poročila 10. julija.

Budimpešta. Pšenica za okt. K 15.18 do K 15.20, iz za okt. K 12.85 do 12.90, oves za okt. K 13.08 do 13.10, koruza za julij 12.26 do K 12.28. Pšenica: ponudbe in vprašanja srednje, tendence ugodnejše. Prodaja: 30.000 met stot., za 10 stotink višje, druga štita vzdržano. Vreme: dež.

Hamburg. (Sklep pop.) Kava Santos good average za sept. 37.1/2, za december 37.1/2, za marec 38.1/2, za maj 38.1/2. Stalco. — Kava Rio navadna loco 37-39 navadna r elna 40-42 navadna doba 43-45.

Hamburg. (Sklep.) — Sladkor za julij 16.75, za avgust 16.85, za september 16.90, za oktober 17.10, za november 17.10, za dec. 17.20. — Mirno. — Vreme: lepo.

Havre. (Sklep) Kava Santos good average za tekoči mesec 43.50, za sept. 46.—. Mlačno. New-York. (Otvorjenje) Kava Rio za bodoče dobave. Mlačno, nespremenjeno. Prodaja: —. Vreč.

London. Sladkor iz repe surov 8% Sh; Mirno.

Pariz. Rž za tekoči mesec 15.75, za avgust 15.75, za sept.-okt. 16.—, za sept.-dec. 16.25 (mirno). — Pšenica za tekoči mesec 24.45, za avgust 23.45, za sept.-okt. 22.85, za sept.-dec. 23.— (stalco). — Moka za tekoči mesec 31.80, za avgust 31.60, za sept.-okt. 30.95, za sept.-dec. 30.55 (stalco). — Repično olje za tekoči mesec 62.50, za avgust 62.0, za sept.-dec. 62.75, za januar-april 63.— (trdno). — Spirit za tekoči mesec 41.75, za avgust 45.—, za sept.-dec. 41.75, za januar-april 40.75 (mirno). — Sladkor surov 88% usov 22.1/2, 22.1/2 (mirno). bel za tekoči mesec 25.1/2, za avgust 25.1/2, za okt.-januar 26.1/2, za januar-april 27.1/2 (mirno), rafiniran 56.—56.50 Vreme: vroče.

Odhajanje in prihajanje vlakov

Odhod s postaje državne železnice pri sv. Andreju v Trstu.

5.10 predp.	O v Koper, Buje, Poreč (Istra).
5.32 "	O v Herpelje, Ljubljano, Dunaj.
7.20 "	B (samo v četrtke) v Herpelje, Pazin, Pulo
8.50 "	O v Herpelje, Divača, Rovinj, Pulo.
3.50 popol.	O v Koper, Buje, Poreč (Istra).
4.— "	O v Herpelje, Divača, Dunaj, Rovinj, Pulo
7.30 "	O v Koper, Buje (Istra).
7.40 "	B v Pulo, Divača, Beljak, Dunaj.

Ob nedeljah in praznikih:
2.26 popol. O v Divača, Herpelje in vmes ležeče postaje

Prihod na postajo državne železnice pri sv. Andreju v Trstu.

7.45 predp.	O iz Buj in Kopra (Istra)
8.25 "	O iz Pule, Rovinja, Divače, Dunaja.
9.46 "	iz Pule.
11.05 "	O iz Herpelje, Divače, Ljubljane, Dunaja.
12.05 popol.	O iz Poreča, Buj, Divače, Dunaja.
6.25 "	O iz Pule, Rovinja, Divače in Dunaja.
10.25 "	B iz Pule, Rovinja, Divače in Dunaja.
10.45 "	O iz Poreča, Buj, Kopra.

Ob nedeljah in praznikih:
6.28 popol. O iz Divače, Herpelje in vmes ležečih postaj

MALI OGLASI.

Mali oglasi računajo se po 3 stot. besedo; nastopne besede se računajo enkrat več. Najmanjša pristojbina 40 stotink. Plača se takoj.

Kdor izven Trsta pismono naroči kak „MALI OGLAS“, naj pošlje denar v naprej, ker drugače ne bo njegov oglaš objavljen. Če ni oseba poznana Upravi lista. Tarifa je natisnjena na čelu „MALI OGLASOV“ in vsako tako preračun, koliko mu je plačati s tem, da prešteje besedo. Oglase treba natisniti na „INSERATNI ODELEK“ „Edinosti“.

Na vprašanja potem pisem bo dalj „INSERATNI ODELEK“.

Informacije edino to, če bo pisemu priložena znamka za odgovor.

V najem se odda meblirana soba za enega ali dva gospoda. Valdirivo št. 32, I. nad. 750

Gostilna „Alla Costanza“ (Vila Nuova št. 18). Toči se vsakovrstna vina, posebno pa kraški teran. Priporoča se sl. občinstvu Henrik Kosič.

Malo stanovanje v bližini Glavne Pošte išcem. Ponudbe na „Inseratni urad Edinosti“ pod Versalović. (750)

Sežana restavracija Bevcic ima na razpolago 20 opremljenih sob za tuje in letovišarje. Toči Dreherjevo pivo, kraški teran in razna druga vina v steklenicah. Kuhinja mizla in gorila. Postrežba točna, cene zmerno. Na razpolago je senčnat vrt. 751

Gostilna „Stadt Laibach“ (ulica Giulia št. 15) Toči vino istrsko, vipavsko, furiansko in brisko. Izvrstna kuhinja. Priporoča se slav. občinstvu J. Kante. (295)

Prva slovenska zaloga in tovarna pohištva ANDREJ JUG — Trst, ulica sv. Lucije št. 18 (za deželni sodiščem). Cene brez konkurence. — Švogi k svojim!

Odda se v najem stanovanje — 2 sobi, sobica in kuhinja za mesečnih 24 K. Naslov pove „Inseratni oddelek Edinosti“. 722

Parcele obširnega zemljišča, nahajajočega se na enem najzdravejših gričev pri Trstu so na prodaj. Zemljišče je pripravno za zidanje dvorcev in hiš. Informacije daja „Inseratni urad Edinosti“. 661

Dvorec krasen, na najlepšem in najzdravšem griču pri Trstu, proti jugu, obkrožen lepim vrtcem, je na prodaj. Za informacije je vprašati v „Inseratnem uradu Edinosti“. 660

Pianist star, jako zmogel, se ponuja društvom in zasebnikom za koncerte ter poučuje v igranju na glasovir proti zmernim cenam. Za naslov je priložen pri „Inseratnem uradu Edinosti“ (70)

Mala družina obstoječa iz treh oseb, išče malo stanovanje z vrtom, vodo, ako mogoče plin v ulicah Fabio Severo, Romagnola, Commerciali, ali v Skorkliji blizu mesta. Podpisala bi se pogodba za več let in vzelo bi se tudi stanovanja v podnajem. Ponudbe, pismene ali ustne prejme „Inseratni oddelek Edinosti“ pod „Mala družina“. 889

Proda se krasna restavracija v središču mesta po ugodnim pogoji. — Ulica Farneto št. 10.

Dobiti je na prodaj dekret pivarne v okolici, izredna prilika. — Agencija Gambirinus ulica Farneto 10.

Gostilničarji, krčmarji! Ako hočete ali prodati vaše lokale, obrnite se edino na Agencijo Gambirinus, ulica Farneto št. 10.

Odda se takoj lepa meblirana soba za enega ali dva gospoda. Več se poišče v trgovini GERZINA v Rojazu št. 8.

Odda se v najem z velikim hlevom ležeča ob glavni cesti v veliki vasi oddaljeni 2. in pol uri od Trsta, pripravna za vsako obrt in več zemljišča pod jako ugodnimi pogoji. Več se poišče pri „Inseratnem uradu Edinosti“. 900

Krčma „Al Trifoglio“ (ulica Belvedere št. 7) Toči se istrsko, vipavsko in dalmatinsko vino. Dober kraški teran. Izvrstna kuhinja. Priporoča se sl. občinstvu Katarina Vatovec.

Veliko zemljišče blizu mesta v Skorkliji. Kolonji v najzdravšem solnčnem kraju je na prodaj (na male in velike parcele). — Slovenci! kmetje, mali posestniki, trgovci uradniki, zasebniki, ki imate na razpolago kaj denarja, in si hočete nabaviti svojo lastno hišo, ne zamudite te važne izredne prilike. Zemljišče primerno za gradnjo velikih in malih hiš, dvorcev (vil) hišic z vrtom, kmetijskih hiš itd. Ne daleč od zemljišča je kamenolom, tako da se dobi material za zgradbo po nizki ceni. Vode je dovolj in sicer zdrave, hladne vode v vodnjakih. V kratkem bo napeljan tudi plin. Zgradila se bo nova široka cesta in sklenjeno je, da bo tramvaj vozil blizu do zemljišča. Potem bodo lastniki zemljišča imeli vse ugodnosti. Na željo se gradi dvorec, hišice poljudne visokosti, tudi proti plačilu na obroke. — Natančna pojasnila daje pismono ali ustmeno INSERATNI URAD EDINOSTI (Trst, ulica Giorgio Galatti št. 18 od 9-12. dop. in 2-7. pop.) Narodni dom.

Pevsko društvo „Skala“ v sv. Križu pri Trstu. priredi v nedeljo 15. julija veliki ples pri gospodu Jakobu Maganija; svirala bo popolna domača godba; začetek plesa ob 5. uri popoldne in do polnoči. Ker je ta ples namenjen v podporo društva, na veliko udeležbo vabi ob d b o r. 753

Hiša (4 sobe, klet in vrt) na državni cesti, oddaljena devet kilometrov od Gorice, daje se v najem, ali tudi prodaj. Več pove Aneta Spazzapan — Ozeltan št. 109. 754

Na Trsteniku je na prodaj se stavbenega lesa za približno 400 kron. Več ulica Scussa 6. 757

Proda se radi preselive oprava za jedilno sobo: veliko zrcalo, kredenca, stolice ter divan. Več: Via Scussa 6. 755

MATEJ ZAGAR

mizarska delavnica
Trst, ulica Ugo Foscolo št. 10

Izvrši vsako mizarsko delo, popolnoma urejene spalne, zakonske in obedovalne sobe v modernem stilu in priprave, po načrtu, kakor tudi kuhinjsko pohištvo. — Ima vedno pripravljeno pohištvo.

Prejema naročbe vsakovrstn. mizarskega dela in popraviljanje pohištva.

Delo fino in solidno. Cene zmerno.

Carlo Vitez

Trst, Trg S. Carlo 2 — Uhod ul. del Arsenale

AUTORIZOVANA
mehanična delavnica
za inštalacije plina, vodovodov in električne razsvetljave.

Podpisani javlja interesovanim osebam, da je s 1. julijem prevzel ravnanje

„Prima autorizzata agenzia di mediazione Gambirinus“

(Prvo avtorizovano agencijo za posredovanje „Gambirinus“)

ki se bavi edino le s pivarnami in zalogami piva, kakor so: PRODAJA PIVA v sodčkih in steklenicah, KUPOVANJE in PRODAVANJE hotelov, restavracij, pivovarn, točev in vsaki drugi posel, ki se tiče omenjenih strok, tudi za spodnjo in zgornjo okolico. — Gotov podpore od strani interesovanih oseb se beležim

Mario Jesurum, Prva avtorizovana agencija „Gambirinus“

TRST — ulica Farneto št. 10, II. nadstropje

od 9. zjutraj do 12. opol. in od 3. pop. do 7. ure zvečer.

„Avstrijsko parobrodno društvo“ - Trst.

(Avstro-amerikanska prega.) - Fratelli COSULICH.

Nova radna, hitra in direktna služba za blago in potnike

mej Trstom in Novim Jorkom.

Hitri in elegantni novi brzoparobrod

Francesca

odpluje dne 7. julija t. l. v Novi York.

Cene jako nizke.

Potrežba in hrana (vsak dan svež kruh in meso) dobro vino, zdravniške službe. Parniki so električno razsvetljeni in ventilirani. Potniki III. razreda imajo popolno svobodo na krovu.

Za pojasnila se je obrniti na društvo v Trstu, ulica Molin piccolo št. 2

Andrej Rudeš, mizar

in izdelovalec pohištva

(ulica Ireneo della croce 4, in ulica Scussa 8) Ima vedno v zalogi zakonske in obedovalne sobe, najfinije in trdno delane v lastni delavnici.

Posebna izbira kuhinjske opreme.

Specijaliteta: OMARE-LEDENICE.

Sprejemlje kakoršno-koli naročilo za tu in za zunaj, kakor tudi poprave.

Oglase, poslana, osmrtnice, zahvale, male oglase in v obče kakoršno koli vrsto oglasov sprejema „Inseratni oddelek“ v ulici Giorgio Galatti št. 18 (Narodni dom) polunadstropje, levo. Urad je odprt od 9. zjutraj do 12. in od 3. do 8. pop. Po noči se sprejema v „Tiskarni Edinost“

Umetalni ognji!!!

V dobro poznani delavnici umetelnih ognjev v ulici Ponziana št. 120 Fr. Brandolin, kojo delavnico vodi sedaj

Makso Ghersiach

učenec odlikovanih pirotehnikov Brandolin & Fisterwald, se nahaja na izbero umetelnih ognjev ter sprejema naročbe za javne ali zasebne zabave. — Brezkonkurenčne cene. — Sprejemajo se naročbe tudi v ulici (Fornace Tommaso Grossi št. 14 (Trst)

Na prodaj je

pohištvo

svetlo in temno, spalne sobe, posamezni komadi omare za knjige, pisalne mize, stolice, modljoni slike, elastične železne postelje, blazine, izbira divanov, moderne kuhinje za smešno ceno radpomanjkanja prostora.

ulica Chiozza 8 (rudeče table)

VIKTOR DOPLICHER

Ces. in kr. priv.

Avstrijski kreditni zavod

za trgovino in obrt

Popolnoma vplačana glavica: 100 milijonov K

Reserve 42 milijonov K.

TRŽAŠKA FILIJALKA

se bavi

z vsemi bančnimi operacijami, z računi na bančen žiro in s tekočimi računi.

HRANILNE VLOŽNE KNJIŽICE

s 3 1/2 %

obrestni in rentni davek na breme zavoda.

Pohrana in uprava vrednot.

Zavarovanje vrednostnih papirjev proti izgubam na zrebanju.

Kupo-prodaja vrednot, diviz in denarja.

V prostorih zavoda se izplačujejo na pogled

Menjične vrednote

italijske banke (Banca d' Italia) in sicilijanske banke (Banca di Sicilia)

FRANCESCO S. DONATI

elektrotehnik

TRST, ulica dell' Aquedotto št. 25

Avtorizovana elektrotehnična delavnica s pridajno

mehanično delavnico

Sprejema vpljavo električne razsvetljave, zvonov, telefonov, strelododov, kakor tudi mehnične dela, ki so v zvezi z elektrotehniko, kakor poprave dimašnih motorjev in presnove svetilk kakoršnega si boli sistema.

Cene jako zmerno in izvršitev popolna.

Guerino Marcon

ulica Tivarnella št. 9.

Priporoča svojo zalogo oglja in drv, ki je vedno preskrbljena z najboljšimi kranjskim blagom. Prodaja na debelo in drobno. Pošiljanje na dom.

Telefon št. 1664.

Namizno in jedilno olje

se vlobi pri

narodni zalogi olja

Trg Barriera št. 3. Ivan Millionig, lastnik

„École française“

Pouk v govoru in praktični trgovski korespondenci v jezikih: francoski, italijanski, angleški, nemški, španski itd. itd., in sicer na podlagi kombiniranega sistema POEHLMAN. — Originalna, hitra in najlaglja metoda, ki doseže vspeh v 12 lekcijah.

URAD

za prevajanje iz vseh jezikov

ulica del Farneto št. 3, I. nad.

Vedno odprto.

Pijanosti ni več

Vzorec tega čudežnega izdoka „COZA“ se pošlje brezplačno.

More se dati v kavi, v mleku, v pivu, v vinu ali v jedilih ne da bi nič pice to zaparil.

Prasek „COZA“ učinkuje čudežito, tako, da se pivcu pristavi alkohol in vse alkohole in mešne pijače. Ta prasek deluje tako močno in gotovo, da mu ga smejo dati žena, sestra ali hči otročarka, ne da bi on zaparil, kaj je resnično praznovolno njegovo ozdravljenje.

Prasek „COZA“ je primenljiv tudi v tiskarstvu, je rešil mnogo oseb srnate in ponizanja, da, iz takih oseb je celo napravil čiste, močne in vsacega dela zmožne ljudi.

Ta prasek je že marsikateremu mlademu let življenje mnogim oseb. — Zavod, ki poseduje ta čudodelni prasek, pošlje vsem onim, ki zahtevajo, knjigo s poljnil in en vzorec. Dopolnje se v Italijanskem jeziku. — Zajamčeno je, da je prasek popolnoma neškodljiv.

COZA ISTITUTE 62, Chancery Lane, London 271 (Anglija)

Na pisma je djati značko 25, na dopisnice 2, 10. št.

Kolesa

Hirondelle, Helical, Premier, Neckmarsuler

Elegantnost, solidnost, lahkotečnost

Model 1906

Riccardo Sanzin

ulica Cassa di risparmio št. 6

Barvarnica

pralnica in čistilnica na suho

(s parnim strojem)

za obleko brez razdiranja, blago, pohištvo pregrinjala itd., kakor tudi dežulike

TRST — ulica Farneto št. 11 — TRST

Albin Boegan

O priliki plesov se izvrši najhitreje.

Pregrinjala se like po 20 urč. komad.

OGLAS.

V bogatej zalogi pohištva

Em. Ehrenfreund

(proj. Jesi)

ulica Nuova 24 (prilijajo)

daja nove in rabljeno pohištvo po konkurenčnih cenah v najem.